

Verið velkomin á eftirtalda staði

Kjósín er austan og sunnan Hvalfjarðar. Hreppamörk Kjósarhrepps og Hvalfjarðar-sveitar liggja um Botnsá, Hvalvatn og Botnssúlur. Að austan liggja mörkin á móti Þingvallasveit um Botnssúlur; Sýsluhólmur í Laxá ofan Þorufoss og Esju. Mörkin á móti Kjalarnesi liggja um Esju, Kerlingargil og Kiðafellsá. Kjósín er um 300 ferkílómetrar að stærð. Landbúnaður er aðalvinnugreinin í hreppnum. Um 600 sumarhús eru í Kjósarhreppi og íbúðarhúsum fjölga ört og er sótt vinna frá þeim mörgum hverjum utan sveitar.

Miðdalur stendur í samnefndum dal milli Eyrarfjalls og Esju við veg 460. Þar er stundaður blandaður búrekstur, aðallega mjólkurframleiðsla með um 30 kúm auk nautakjötsframleiðslu. Um 60 vetrarfóðraðar ær eru á bænum auk hrossa. Árlega fæðast 2-4 folöld á bænum. Lögð er áhersla á að rækta ganggóð reiðhross með gott geðslag. HRFÍ Border Collie hundar eru á bænum; Demssin Handsome, innfluttur frá Finnlandi, og Míra – frábærir heimilis og vinnuhundar. Einnig eru íslenskir hundar á bænum; Njála 13 ára og Buska 3 ára og nokkrir kettir. Landnáms-hænur vappa um á hlaðinu. Á vorin tókum við á móti grunn- og leikskólabörnum og börnin fá að sjá dýrin í sínu rétta umhverfi og komast í snertingu við þau. Heitt verður á könnunni og boðið verður upp á vörur frá Mjólkursamsölu. Einnig verður hægt að kaupa brodd á staðnum.

Opið frá kl. 13-17, s: 566 6834, middalur@emax.is

Eyrarkot er ferðaþjónustubær ofan við Hvalfjarðareyri. Þar er fjölbreytt fuglalíf og útsýni fagurt. Aðstaða er fyrir 30-40 manns til veisluhalds og bærinn tekur 10 manns í gistingu. Í Eyrarkoti var eitt sinn símstöð sveitarinnar og bera innréttingar í húsinu vitni um það. Gestum sem dvelja í Eyrarkoti verður tíðrætt um hversu mikil ró fylgir staðnum. Myndlistarmennirnir Inacio Pacas og Ragnhildur Jónsdóttir verða með sýningu á verkum sínum í salnum. Ragnhildur verður einnig með nýttgefnu Álfaspáspilinn sem eru unnin upp úr sýn hennar á náttúruverur okkar Íslendinga og les hún í þau fyrir fólk. Ragnhildur og Bergþóra Andrésdóttir munu fara í stuttar göngur umhverfis bæinn og kynna álfaverur staðarins kl. 14.00 og 16.00. Boðið verður uppá kaffi og kleinur.

Opið frá kl. 13-17, s: 692 3025, begga@emax.is

Fyrirtækið Mjólkur ehf. var stofnað í febrúar árið 2005 af fjölskyldunni að Eyjum II og aðilum henni tengdum. Frá ársbyrjun 2008 rekur fjölskyldan bæði Mjólkur ehf. og Vogabæ. Mjólkur rekur umfangsmikla mjólkurframleiðslu á eigin búi að Eyjum II í Kjós. Afurða- og úrvinnslustöð Mjólkur ehf. og Vogabæjar hefur verið sameinuð að Eyrartröð 2a í Hafnarfirði.

Mjólkur og Vogabær munu kynna vörur sínar í Félagsgarði en nánari dagskrá á tilhögun kynningar Mjólkur og Vogabæjar verður birt á vefnum www.kjos.is.

S: 414 6500, www.mjolka.is, olafur@mjolka.is

Vorið 2002 vígði séra Pétur Þorsteinsson, prestur Óháða safnaðarins í Reykjavík, sérstakan grafreit fyrir húsdýr í landi Hurðarbaks í Kjós. Dýragrafreiturinn er sá fyrsti sinnar tegundar hér á landi. Garðurinn er staðsettur í fallegu og vinalugu umhverfi við Laxá í Kjós. Á undanförunum árum hafa dýravínir í sívaxandi mæli óskað eftir legstaði í garðinum fyrir látin dýr. Þar hvíla nú á þriðja hundrað dýr, stór og smá, hvert í sérstökum reit og geta eigendur þeirra komið og vitjað þeirra hvenær sem er. Meðal þeirra sem þar hvíla er hið landsþekktu naut Guttormur, sem ól aldur sinn Húsdýragarðinum. Þar eru einnig horfnir gæðingar, ásamt þeim dýrum sem fólk hefur haft inni á heimilum sínum. Gestir eru boðnir innilega velkomir að koma og skoða garðinn. Umsjónarmaður og eigandi garðsins er Guðný G. Ívarsdóttir, Flekkudal.

S: 566 7052, 899 7052, gudnyi@simnet.is

Á fjósloftinu á Kiðafelli hefur verið komið fyrir fjölbreyttu safni gamalla muna í viðeigandi umhverfi. Þar má m.a. skoða gamlar búvélur og bifreiðar, stríðsminjar, sjávar- og landbúnaðarminjar, ásamt fjölmörgu öðru sem haldið hefur verið til haga frá fyrri tímum. Allir ættu að koma auga á eitthvað áhugavert í safninu og þar eru margir hlutir sem koma gestum skemmtilega á óvart svo sem einn elsti ísskápur landsins, áfengisbók fyrir karla frá skömmtunarárnum og hvalskurðarhnífur Halldórs Blöndals. Safninu hefur áskotnast ónotað hermannaþjald frá 1942 sem verður stillt upp ásamt öðrum herminjum. Þá er til sýnis lestarvagn frá Hvítanesi ásamt leifum úr kaftátagirðingunni sem var þvert yfir Hvalfjörð.

Opið frá kl. 13-17, s: 566 7051, 896 6984, kidafell@emax.is

Kaffi Kjós er þjónustumiðstöð staðsett í suðurhlíð Meðalfells, með góðu útsýni yfir Meðalfellsvatn, í raunverulegu sveituumhverfi. Þar eru margir möguleikar til skemmtilegrar útivistar og afþreyingar. Kaffi Kjós var opnað 1998 og hafa sömu aðilar rekið staðinn síðan. Þar er lögð áhersla á að fólk geti notið veitinga í heimilislegu andrúmslofti. Á Kaffi Kjós er unnið eftir umhverfisstefnu og hefur staðurinn hlotið umhverfissvottun Green Globe.

Þann 18. júlí 2009 verður hoppukastali við Kaffi Kjós.

Opið frá kl. 11-22, s: 566 8099, 897 2219 kaffikjos@kaffikjos.is, www.kaffikjos.is

Veidikortið og Lax ehf., sem er leigutaki vatnasvæðis Laxár, bjóða fritt í veiði í Meðalfellsvatni á milli kl. 13 og 17. Þeir sem vilja nýta sér það geta kynnt sé upplýsingar um vatnið á veidikortid.is.

Meðalfellsvatn er 2 km² að flatarmáli. Mesta dýpi vatnsins er tæplega 19 m og meðaldýpi er 4,4 m. Dýpsti hluti þess er í því austanverðu en meginhluti þess er tiltölulega grunnur (2-4 m). Vatnasvið Meðalfellsvatns er um 39 km². Í það sunnanvert renna smáárnar Flekkudalásá með upptök í Flekkudal í norðanverðri Esju og Sandsá með upptök í norðanverðum Móskaðshnjúkum. Úr Meðalfellsvatni norðvestanverðu fellur áin Bugða sem rennur í Laxá.

Fritt í veiði frá kl. 13-17, www.veidikortid.is

Skólahúsið að Ásgarði verður opið frá kl. 15-19. Hólmfríður Gísladóttir fyrrverandi skólástjóri verður á staðnum með myndasýningu frá starfstíma hennar við skólann. Bókasafnið, sem var upphaflega bókasafn Bræðrafélagsins og á sér 120 ára sögu, verður til sýnis. Frumsýnd verða upplýsingaspjöld sem til stendur að koma upp við áningastaði í hreppnum. Kjósarmyndin frá 1952 og nýfundin myndbrot frá sama tíma verða raðsýnd í sér stofu. Gamli munir verða teknir niður af háalofti og fyrrum nemendum gefinn kostur á að rifja upp horfna tíma. Vakinn er athygli á að Ásgarður verður opinn lengur en aðrir staðir þannig að fólk sem er bundið á öðrum stöðum yfir daginn geti komið þar saman. Kvenfélag Kjósarhrepps verður með veitingar til sölu.

Opið frá kl. 15-19

Kjósín er að stærstum hluta á Náttúruminjasrá. Steðji innan Hvammsvíkur, stundum kallaður Staupasteinn, er friðlýst náttúruvætti. Í steininum er sagður búa einbúi sem Erla Stefánsdóttir, píanókennari og sjáandi segir „góðlyndan, gamansaman og barngóðan karl.“ Þar má hvorki slá né reita mosa.

Orustuhóll er við bæinn Eilífsdal. Þar segir Kjalnesingasaga að Búi Andriðarson hafi varist áhlaupi tylftar Saurbæjarmanna og haft betur. Varðist hann fyrst með grjóti og síðan járnum.

Vinsælar kræklingafjörur eru í Laxvogi og Hvalfirði.

Mariuhöfn er sunnan við Búðarsand í Hálsnesi. Þar er talið að hafi verið stærsti kaupstaður á Íslandi fram á 15. öld, eða þar til Svarti dauði barst þar í land, ekki sist vegna nálægðar við Skálholt og Þingvelli, en þaðan er styst til sjávar í Hvalfjörð.

„Hvala“- Einar Herjólfsson kom á skipi sínu í Mariuhöfn í Kjós árið 1402 og með áhöfninni barst Svarti dauði til Íslands. Svo bráð var sóttin að Áli prestur Svarthöfðason, sem reið frá skipi að Litla-Botni, andaðist þar ásamt sjö fylgdarsveinum. Í kjölfarið lagðist byggð nánast af í Hvalfirði um skeið.

Einn frægasti draugur landsins er Írafellsmóri. Sagt er að hann hafi verið vakinn upp úr dreng sem varð úti á milli bæja. Draugurinn var sendur að Möðruvöllum til að ásækja Kort nokkurn Þorvarðarson og sagt að hann myndi fylgja ætt hans í niu liði. Hann fylgdi svo syni hans að Írafelli þaðan sem hann ber nafn sitt.

„Hér stóð bær með burstir fjórar“ orti Loftur Guðmundsson um æskuheimili sitt, Þúfukot í Kjós, ásamt fjölda annara dægurlagatexta. Annar Loftur Guðmundsson var frá Hvammsvík. Hann var einn helsti ljósmyndari Reykjavíkur á 20. öldinni og kvikmyndagerðarmaður.

Reynivellir

Neðri Háls

Á Reynivöllum hefur verið kirkja frá landnámstíð eftir því sem best verður séð. Staðurinn býr yfir mikilli sögu enda alla tíð í þjóðbraut. Þar var þinghús sveitarinnar og fyrsti barnaskólinn. Einnig var þar stundað fyrsta fiskeldi á Íslandi, 1884-6. Kirkjan sem nú stendur á Reynivöllum er ein elsta timburkirkja landsins. Hún var reist árið 1859 í tíð séra Gísla Jóhannessonar. Um aldamótin 2000 var kirkjan endurbýggð að verulegu leyti, m.a. voru bekkir þá smíðaðir að nýju. Altaristafla eftir Brynjólf Þórðarson prýðir kirkjuna auk ýmissa annarra merkra gripa. Sóknarpresturinn, dr. Gunnar Kristjánsson, mun vera með kynningu á stað og kirkju í tilefni af 150 ára afmæli Reynivalla-kirkju á þessu ári.

Erindið ber heitið „Kirkjustaður og skólalald“ og hefst kl. 14.00.

Neðri Háls fagnar 20 ára afmæli í lífrænni ræktun um þessar mundir, en árið 1989 setti búið á markað fyrstu lífrænu gulræturnar. Ábúendur eru Kristján Oddsson og Dóra Ruf. Þau reka einnig fyrirtækið Biobú ehf. í Reykjavík en þar fer fram fullvinnsla á lífrænni mjólk frá Neðra Hálsi og einnig Búlandi í Landeyjum sem nýlega hefur komið til samstarfs. Neðri Háls er einnig þáttakandi í verkefninu *Beint frá býli*. Boðið verður upp á fræðslu um lífrænan landbúnað og gefið smakk á fullnumum lífrænum mjólkurafurðum, s.s. jógurt, skyri, smjöri og sorbet ís. Þá verður kynntur til sögunnar grillaður heimagerður ostur en allt þetta mun verða kryddað með góðri músík. Þarna gefst gott tækifæri til að setja sig í lífrænan gir með því að hlusta, þefa og smakka. Og munið: Allt lífrænt!

Opið frá kl. 13 -17, s: 566 7035, 894 9567, kristján@biobu.is, www.biobu.is

Hvammsvík

Heyrúlluskreytingar

Í Hvammsvík er afbragðs aðstaða til útivistar fyrir alla fjölskylduna. Þar er níu holu golfvöllur, hæfilega erfiður fyrir byrjendur og lengra komna. Fyrir þá sem vilja renna fyrir fisk er veiðivatn í Hvammsvíkinni, blanda af ferskvatni og sjó. Í vatnið er sleppt regnbogasilungi og veiðimenn geta keypt 5 fiska kvóta sem nota má til 20. september 2009. Fyrirtaks aðstaða er á svæðinu fyrir fjölskyldur sem og starfsmannahópa en í Hvammsvík er tjaldsvæði, fullbúin grillaðstaða og aðstaða til að matast, jafnt innan dyra sem utan. Góð aðstaða er til að stunda kajaksiglingar í sjó og geta hópar pantað ferð ásamt leiðsögumanni með nokkurra daga fyrirvara. Í fjörunni er mikið um krækling og fuglalífið er einstakt. ÍTR sér um rekstur á svæðinu í Hvammsvík sumarið 2009. Þann 18. júlí verður frítt í golf og 20% afsláttur af veiðinni í vatninu.

S: 566 7023, www.hvammsvik.is, hvammsvik@itr.is

Fyrsta Íslandsmeistaramót Poulsen í heyrúlluskreytingum

Á Laxárnestúninu neðan við Félagsgarð, á milli kl. 12 og 16.30, gefst áhugasömum kostur á að taka þátt í keppni um að skreyta plastaðar heyrúllur með frjálsri aðferð. (Þó má ekki gata rúllurnar). Verslunin Poulsen leggur til málningu á spreibrúsum en verslunin er með fjölbreytt úrval af landbúnaðarvörum og er uppáhaldsverslun hvers bónda. Hver þátttakandi fær eina rúllu til að skreyta að eigin vilja. Þátttakendur fá málningarsprey en geta líka komið með sína eigin liti eða annað efni til skreytingar. Skráning fer fram á staðnum en þátttakendur skrá nöfn sín á þáttökublað og fá úthlutað númeri sem þarf að auðkenna viðkomandi heyrúllu. Best skreyttu rúllurnar verða síðan valdar kl. 17.00 og nöfn vinningshafa birt á kjos.is. Dómarar verða Tolli, Hrafnhildur Hafsteinsdóttir og Óskar Páll Sveinsson.

Umsjón hafa Jóna og Kristín í Miðbúð, jonathors@simnet.is

Útivistarsvæði í Kjós

Mikil og góð útivistarsvæði frá náttúrunnar hendi eru í Kjósinni. Fjörur eru aðgengilegar og Hvalfjarðar-eyrin er vinsæll útivistarstaður. Þá er Meðalfellsvatn vinsælt veiðivatn og geta allir fengið keypt veiðileyfi í það. Laxá og Bugða eru meðal bestu veiðiáa landsins, enda umsetnar og kræklingafjörur eru með besta móti í Hvalfirði. Í Hvammsvík er öflug þjónusta við útivistarfólk og á Hvítanesi eru áhugaverðar herminjar sem hægt er að ganga um. Á jörðinni Fossá hefur verið stunduð skógrækt um árabíl og er nú frjáls aðgangur að því svæði til útiveru í frábæru umhverfi. Einnig hefur Brynjadalurinn löngum heillað til útivistar en þar er mikill skógur og Botnssúlur rismiklar í næsta nágrenni. Handan við Hríshálsinn blasir Glymur við og Hvalvatn er þar fyrir ofan. Ekki má svo gleyma gönguleiðinni um Leggjarbrjót á Þingvöllum sem er vinsæl gönguleið og fjölfarin.

Gefið hefur verið út myndkort af Kjósarhreppi sem sýnir göngu- og reiðleiðir ásamt öllum helstu örnefnum, bæjum og þjónustuaðilum í hreppnum. Fróðleikur er á bakhlíð kortsins um helstu sögu- og náttúrustaði, bæði á íslensku og ensku.

Þá er nýtkomið kort og leiðarlýsing um hringleiðina um Hvalfjörð. Mikill fróðleikur er á bakhlíð kortsins sem er ómissandi þeim sem vilja skoða fjörðinn og fræðast um sögu hans.

Kortin eru fánleg á sveitamarkaðnum í Félagsgarði.

Sveitamarkaður í FÉLAGSGARÐI

Í Félagsgarði, félagsheimili Ungmennafélagsins Drengs, er sveitamarkaður og kynning á ýmsum framleiðsluvörum. Meðal þess sem er í boði er prjónavara, handverk, listmunir og lifandi tónlist. Matarbúrið á Hálsi, Mjólk og Bangsi á Heiðabæ verða með vörur sínar á boðstólnum og Kvenfélag Kjósarhrepps er með veitingasölu. Frá hestamannafélaginu Adam koma verðlaunahafar af Fjórðungsmóti Vesturlands með hesta sína og sýna valda takta. Teymt verður undir börnum. Hrossaræktarbúið á Þorlaksstöðum verður með folaldshryssu og stóðhest, íslenskar hænur verða á vappi á svæðinu og geitur frá Flekkudal verða einnig til sýnis.

Í sölubásunum er ekki tekið við kortum en hægt verður að taka út reiðufé á staðnum.

Opið frá kl. 12-17, s: 869 5680, meðalfell@emax.is

Bændasamtökin reka verkefnið „Opinn landbúnaður“ og taka þátt í Kátt í Kjósinni með stuðningi sínum ásamt því að leggja til fræðsluferni fyrir börnin.

Kátt í KJÓSINNI

Opinn dagur laugardaginn 18. júlí 2009

KJÓSARHREPPUR

Ásgarður Kjós | 270 Mosfellsbær
Sími: 566 7100 / 566 7001 | Fax: 566 8571
Netföng: kjos@kjos.is, oddviti@kjos.is
Veffang: www.kjos.is

Það er skýr stefna í aðalskipulagi Kjósarhrepps að halda yfirbragði sveitar, efla umhverfisvernd og aðhafast ekkert það sem spilt getur umhverfi og samfélagi. Hreppurinn er fyrst og fremst landbúnaðarsvæði, líkt og í öndverðu, og verður það enn um sinn þar sem ekki er gert ráð fyrir þéttbýli í skipulaginu.

Sr. Halldór Jónsson skráði æviminningar sínar frá fyrri hluta 20. aldar í tveim bókum sem bera heitið *Ljósmyndir* og eru merkar heimildir um mannlíf og sveitarmál í Kjósarhreppi. Forveri Halldórs, Þorkell Bjarnason stóð fyrir barnaskóla á Reynivöllum um 1880 og er höfundur Íslandssögu, sem lengi var kennd í skólum.

Mikið fjölmiðlafar varð á 21. öldinni þegar tilkynnt var til lögreglu um höfuðkúpufund á víðavangi við Meðalfellsvatn. Að lokum kom í ljós að höfuðskelin reyndist vera upprunnin á læknastofu og hafði verið notuð sem öskubakki í sumarhúsi sem nýlega hafði splundrast í ofsavæðri. Þar er kallað að Hausaskeljastað.

Á stríðsárunum hafði breski herinn mikil umsvif við Hvalfjörð, margar varðstöðvar, birgðastöð og kaþbátagirðingu þvert yfir fjörðinn. Víða má sjá þess nokkur merki, ekki síst í Hvítanesi. Mannvirki hersins voru rifin að loknu hernámi en efniviðurinn notaður í byggingar í hreppnum eins og Félagsgarð.